

Farmet Kompaktomat: simpele Tsjech levert strak werk

Met zijn ganzenvoeten en goede afstel mogelijkheden snijdt de Farmet Kompaktomat zaaibedcombinatie de grond mooi egaal los. De ervaringen van enkele Nederlandse gebruikers laten zien dat de machine breed inzetbaar is.

Het Tsjechische merk Farmet, dat dit jaar twintig jaar bestaat, is in ons land relatief onbekend. De grondbewerkingsmachines van het merk worden geïmporteerd door Slootsmid Trading. Het merk mag dan relatief klein zijn, onbekend maakt in dit geval zeker niet onbemand. Gebruikers zijn vooral enthousiast over het afgeleverde werk en de gunstige prijs-kwaliteitsverhouding. Wie de machine ziet, kan het waarschijnlijk niet helpen om direct de

Bij de foto's 1 - 4

- [1] Het instellen van de vlakplaten doe je door twee veren op te spannen.
- [2] De werkdiepte van de tanden instellen gebeurt met een spindel. Bij een vaste uitvoering stelt je met één spindel alle tanden in.
- [3] Lange bouten voorkomen dat de vetnippels snel slijten. Ook houden ze de rollen schoon.
- [4] Op de opklapbare machines zorgt een schoorstang ervoor dat beide elementen een voor een opklappen of zakken.

Farmet Kompaktomat LK-serie

Werkbreedte	2,5 tot 15,7 m
Aantal rijen tanden	2 of 3
Max. werkdiepte	15 cm
Prijs (excl. btw)	€ 8.195 voor 3 m vast en € 14.385 voor 4 m opklapbaar

▲ Alle gebruikers geven aan dat een extra machine voorop de trekker nodig is om op kleigrond in één werkgang een goed zaaibed klaar te kunnen leggen.

▲ Voor diepe bewerkingen op kleigrond, zoals het land klaarleggen voor plantuien, leent de machine zich niet goed. Op zware grond lopen de rollen vol.

link te leggen met een andere blauwe, Duitse fabrikant. Toch is de Kompaktomat zeker geen kopie.

Uitvoeringen

De Kompaktomat-serie is leverbaar in een werkbreedte van 2,5 tot maar liefst 15 meter. In Nederland zijn vooral de machines tot 6 meter populair. De uitvoeringen van 2,5, 3 en 3,5 meter zijn vast. Wie voor 4 meter kiest of nog breder gaat, krijgt een hydraulisch opklapbaar model. Standaard is de machine gedragen en optioneel getrokken te leveren. Alle machines lijken in opbouw op elkaar, al is er een verschil tussen machines van voor en na 2010. Op de oudere modellen, van voor 2010, kon je kiezen voor triltanden of vaste ganzenvoeten. De meeste Nederlandse machines zijn voorzien van vaste tanden met ganzenvoeten, wat ook een van de grootste pluspunten van deze machine is. Ze snijden de grond altijd op de juiste diepte af en werken deze omhoog. Eventueel aanwezig onkruid komt hierbij goed los. De brede

beitels creëren een vlakke 'vloer' waar je het zaad in kunt zaaien, met een gelijkmatige kieming tot gevolg. Op de nieuwste machines kun je kiezen voor drie type veertanden met of zonder ganzenvoet. Variant A heeft twee rijen veertanden met ganzenvoeten en variant B drie rijen triltandjes met smalle beitels. Variant C heeft eveneens twee rijen tanden en is speciaal bedoeld voor omstandigheden met veel gewasresten. De tanden staan hiervoor namelijk verder uit elkaar. Achterop kun je kiezen voor vier verschillende aandrukrollen van 40 cm doorsnede. Er is keuze tussen een standaardspijlenrol, gietstalen crosskillrol, stalen ringrol of een getande pakkerwals. De Nederlandse machines zijn bijna altijd voorzien van de crosskillrol. Deze heeft een dubbele werking, want hij drukt de kluiten kapot en het zaaibed aan. Sinds 2010 is er ook een hydraulisch bediende diepteregeling leverbaar en een vlakbord voorop. Wie in één werkgang wil klaarmaken en zaaien,

kan kiezen voor een bok met driepuntshef en aftakasdoorvoer.

Opbouw

De hele machine loopt op twee rollen aan de voor- en achterkant. Voorop is dit een rechte spijlenrol van 40 cm doorsnede. Achterop vind je in Nederland meestal de crosskillrol. Doordat de machine op zichzelf loopt, staat hij altijd vlak en is de werkdiepte precies te regelen. Zeker voor een ondiep zaaibed bij uien, bieten of cichorei is dit gewenst. Achter de eerste looprol zit een tweedelige egalisatieplaat. Deze span je op door twee veren bovenop de machine strakker of losser te draaien. De spindel heeft een grove draad en laat zich gemakkelijk en snel instellen. De veren vormen tegelijk een beveiliging voor bijvoorbeeld stenen. Overigens blijkt de machine daar volgens een van de gebruikers gevoelig voor. De ruimte tussen de verkrui- melrol en vlakplaat lijkt te ruim. Stenen slepen gemakkelijk mee en blokkeren dan de rol. Kromme spijlen en bulldozers zijn het gevolg.

In het midden van de machine zijn twee rijen vaste tanden bevestigd aan een parallellogramconstructie. Bij een vaste uitvoering stel je deze in met één spindel. Bij de opklapbare versie zijn dit er twee. Achter de tanden bevindt zich wederom een spijlenrol, gevolgd door nog een egalisatieplaat. Helemaal achteraan zit de gietstalen en zelfreinigende crosskillrol. Die is aan veren bevestigd en kan zo de contouren van het land volgen. Achter de laatste rol zit nog een getande plaat die de laatste kluitjes kapotwrijft.

▲ In de werktuigberging staat de compact opklapbare machine op zijn elementen.

Breed inzetbaar

De Kompaktomat is inzetbaar voor veel verschillende gewassen. Onze gebruikers zetten de machine in voor het maken van een zaa- of plantbed voor zaai- en tweedejaars plantuien, suikerbieten, cichorei, maïs, erwten, bonen en aardappelen. Het maken van een diep plantbed voor plantuien of aardappelen kan alleen op lichte grond. Bij zware grond loopt vooral de voorste spijlenrol al snel helemaal vol met grond. Twee van de drie gebruikers waar LandbouwMechanisatie mee sprak, gebruiken de Kompaktomat in combinatie met een andere machine in de fronthead. In beide gevallen was dit een zaaibedcombinatie van Steketee. Op de wat zwaardere grond lukt het de Farmet niet altijd om in één werkgang een zaaibed klaar te leggen met voldoende verkruiemeling. Ook het egaliseren lukt niet altijd volledig. Bijkomend voordeel is dat de trekker op de voorbewerkte grond veel rustiger rijdt. Wel vraagt dit systeem meer vermogen en kost het rij- snelheid. Die snelheid is belangrijk, want het werken van de machine hangt hier groten- deels van af. Om de grond voldoende te verkruiemelen en vlak te leggen is een snelheid van minimaal 12 km/h gewenst. Dat vraagt dus om voldoende vermogen. Het alternatief is om het perceel tweemaal te bewerken. Bij zonnig weer is de bovengrond na een dag drogen voldoende uitgedroogd om hem beter te kunnen verkruiemelen. Door spoor aan spoor te rijden wordt de grond vrijwel gelijkmatig aangedrukt. Bij de tweede bewerking, op vlak land, is een hogere rij- snelheid tot 17 km/h dan ook haalbaar. **LM**

De ervaringen van gebruikers

Rapport

Bediening:	8
Capaciteit:	9
Onderhoud:	7
Prijs/kwaliteit:	8

Arjen Maris en Richard Claus: "Hoge capaciteit en breed inzetbaar."

Arjen Maris (links op de foto) heeft een akkerbouwbedrijf in Noordhoek met onder andere uien, aardappelen, bonen, suikerbieten en graan. In 2008 kocht hij een nieuwe 3,5 meter brede Kompaktomat LK 350. "De machine doet ongeveer 60 hectare per jaar op ons bedrijf. Op lichte grond is hij geschikt om het land klaar te maken voor tweedejaars-plantuien of aardappelen, maar op zware grond lopen de rollen vol. Bij het maken van een ondiep zaaibed, bijvoorbeeld voor zaauijen, moet het land tweemaal bewerkt worden. Na twee jaar hebben we de lagers moeten vervangen, maar dat zie ik als standaardonderhoud." Voor de machine staat een gepichte New Holland van 155 pk. "Daarmee halen we een capaciteit van 3 hectare per uur", vertelt medewerker Richard Claus. Het enige waar de machine volgens hem niet mee overweg kan zijn stenen.

Voorop de trekker hangt een zaaibedcombinatie van Steketee en achterop een Rumpstad pakkerrol om de grond volledig aan te drukken. "Met een vlakplaat voorop de machine zou de grond nog beter vlakken", meent Maris. Inmiddels heeft de fabrikant hieraan gehoor gegeven.

Rapport

Bediening:	8
Capaciteit:	9
Onderhoud:	8
Prijs/kwaliteit:	9

Jan van Bergeijk: "Kompaktomat en zon moeten het samen doen."

In Piershil, Hoeksche Waard, heeft Jan van Bergeijk een gemengd bedrijf met akkerbouw en vleesvee. Zijn 4 meter brede en opklapbare machine werd in 2006 nieuw aangeschaft en werkt naar volle tevredenheid. "Op slempgevoelige grond gebruik ik de Farmet ook voor aardappelen. Een frontfrees verkruiemt dan te veel. Verder gebruik ik hem bij de zaaibedbereiding voor cichorei, bieten, maïs en erwten. Van de loonwerker die mijn maïs zaait, kreeg ik complimenten over hoe vlak het lag. Alle zaadjes lagen in de vaste grond." Van Bergeijk werkt altijd in twee werkgangen. 's Ochtends vroeg rijdt hij het land vlak. Na een dag drogen komt hij 's avonds terug. "De zon doet meer dan een tweede machine voorop", meent hij. "Bovendien doe ik dan 5 hectare per uur en is het werk zo gebeurd. De twee elementen van 2 meter breed klappen verticaal op. Zo kan ik langs de slootkant met één veld iets dieper werken." Door de spijlen in de looprollen getordeerd te bevestigen, zou de machine volgens Van Bergeijk nog iets rustiger lopen. Nu hapt de rol namelijk te veel, met onnodig stuiten tot gevolg.

Rapport

Bediening:	8
Capaciteit:	8
Onderhoud:	8
Prijs/kwaliteit:	9

Johan van Driel: "Eenvoudig instelbaar."

Eveneens op het eiland de Hoeksche Waard, in Nieuw-Beijerland, heeft Johan van Driel een akkerbouwbedrijf. Hij gebruikt een 3 meter brede LK 300 Kompaktomat voor de zaaibedbereiding van 25 hectare suikerbieten, cichorei en zomerkoolzaad. De machine is van bouwjaar 2006, maar Van Driel kocht hem afgelopen jaar als showmodel. Het eerste seizoen verliep naar tevredenheid. "Voorheen had ik een zaaibedcombinatie van Lemken. De diepte- instelling ging daar met een pinverstelling. Nu, met de spindels, gaat dat veel gemakkelijker." Voorop hangt een Steketee zaaibedcombinatie om het land in één keer goed klaar te leggen. De ganzenvoetbeitels snijden de grond volledig los en leveren goed werk. De Farmet doet zeker niet onder voor andere merken en de prijs-kwaliteitsverhouding is zeer goed. Met mijn 130 pk Renault-trekker kan ik 2 hectare per uur bewerken."

Farmet Kompaktomat in het kort

Met de Farmet Kompaktomat kun je in een korte tijd veel hectares bewerken en precies werken doordat hij geheel op zichzelf loopt. Ganzenvoet-beitels snijden alle grond los. Het zaad komt hierdoor op een vlakke ondergrond. De instellingen zijn kinderlijk eenvoudig.

Plus en min

- + Eenvoudig instelbaar
- + Hoge capaciteit
- + Crosskillrol zeer effectief
- Gevoelig voor stenen
- Rechte spijlenrol laat machine stuiten